

Donner

over moet zijn, dan is dat wel een erg harde houding ten aanzien van mensen die betrokken zijn in de samenleving, die deskundig zijn en weten waar zij over praten. Vindt de minister daarom niet dat hij te ver gaat met in dit verband te zeggen: u moet uw mond houden, en te zeggen dat ontslag dreigt?

Minister **Donner**: Nee, ik heb juist duidelijk aangegeven dat de gesprekken met de heer Van Huet steeds zijn geweest niet dat hij zijn mond moest houden, maar dat hij, daar waar hij zich over het beleid uitliet, dat heel duidelijk moest scheiden van enerzijds zijn functie als directeur en anderzijds zijn functie als voorzitter van de VDPI. D  t heeft hij niet gedaan en d  t wordt hem verweten. Het is niet dat ik vakbonden monddood wil maken; er zijn op andere terreinen van de overheid   k oplossingen gevonden. Maar op een gegeven moment is   k de vakbondsfunctie voor een functionerend ambtenaar een nevenfunctie. In die zin mag niet dat functioneren de hoofdfunctie in gevaar brengen, want dan    op andere terreinen is dat bijvoorbeeld gedaan    zal men moeten kiezen voor een op non-actief stellen gedurende de tijd van de vakbonds-werkzaamheden. Het kan echter niet zo zijn dat de indruk ontstaat    dat was hier het geval    dat directeurs in hun functie van directeur afstand nemen van het beleid van de minister. Dan is het primaat van de politiek in het geding.

De heer **Dittrich** (D66): Dat betekent dat terwijl het beleid wordt uitgevoerd en directeurs nieuwe bezwaren zien, zij dit in uw visie nooit naar buiten zouden kunnen brengen. Ik heb daar problemen mee. Het primaat van de politiek is dan niet in het geding: de politiek kan hier wel bij varen door juist gefundeerde kritiek te horen.

Minister **Donner**: Bij dit soort operaties kan de kritiek intern geuit worden. Als het gaat om iemand die in een vakbond een functie heeft    dat is steeds het geding geweest    dan kan in d  e functie de kritiek geuit worden. Meer in het algemeen geldt volgens de aanwijzingen van de Ministerraad ook in deze situaties dat dit ook in andere zin eventueel kan, maar dan wordt van tevoren kennis gegeven van dit soort contacten en

wordt advies gevraagd. Er vindt dan overleg met de directie voorlichting plaats.

De heer **Eerdmans** (LPF): Ik blijf met   n ding zitten en dat is los van het Radio 1-journaal, waarvan ik niet de transcriptie heb gelezen. U brengt op 6 maart een persbericht uit: g  n ontslag gevangenisdirecteuren vanwege kritiek op beleid. G  n ontslag dus vanwege kritiek. Is nu het volk geheel voorgelogen door dit persbericht? Immers, u zegt vandaag: het was in ieder geval niet de werkweigering en het was niet het bruuskeren van beleid; het was juist kritiek op het beleid van Justitie. Dat ontkent u echter in het persbericht van 6 maart. Ik wil graag weten of wij dit persbericht in de prullenbak kunnen stoppen    dan zijn wij met z'n allen voorgelogen    of dat het w  l klopt.

Minister **Donner**: Als u het persbericht leest, dan zult u zien dat het ministerie daarin afstand neemt van de berichtgeving dat de twee gevangenisdirecteuren vanwege kritiek op de opvang van gedetineerden ontslagen worden. Vervolgens wordt ingegaan op de ruimte die gegeven wordt voor kritiek. Uit de brief van de heer Van Huet kunt u zonder meer aflezen dat het hier gaat om iemand die zich niet houdt aan dat wat in zijn functie van hem verwacht mag worden. Dat is het criterium.

De heer **De Wit** (SP): Dan kan de conclusie toch niet anders zijn dan dat de minister overgaat tot ontslag vanwege het uiten van kritiek? De vraag is, ook als ik de weergave lees van het gesprek dat u met de radio heeft gehad: wat neemt u de heer Van Huet nu kwalijk? Dat hij kritiek heeft gehad of dat hij door die kritiek het beleid niet heeft uitgevoerd, dan wel weigert het beleid uit te voeren en niet werkwilbig is en dus gewoonweg dwarsligt? Neemt u het hem kwalijk dat hij zijn mond opendoet    overigens in besloten kring, zoals ik hier heb gelezen    of neemt u hem kwalijk dat hij die kritiek uit en daardoor vervolgens het beleid niet gaat uitvoeren? Dat laatste is veel ernstiger natuurlijk.

Minister **Donner**: Ik neem hem kwalijk, zoals uit de brief blijkt, dat hij zich niet houdt aan afspraken zoals die met hem gemaakt zijn met

betrekking tot zijn functioneren als voorzitter van de vakbond. Daar waar hij optreedt in zijn functie als algemeen directeur, neem ik hem kwalijk dat hij, als er eenmaal beleid is vastgelegd door de minister en hier in de Kamer, vervolgens als ambtenaar daar afstand van neemt zonder de daarvoor voorgeschreven procedures te volgen. In die zin wordt hem kwalijk genomen dat hij zich als ambtenaar niet houdt aan de geldende regels. In algemene zin zou ik nog willen opmerken dat ik bij een apparaat dat voor zulke grote veranderingen staat    veranderingen die nodig zijn om de problematiek van de criminaliteit op te lossen    niet kan hebben dat bij voortdurend   f door hem   f door anderen twijfel gezaaid wordt over de juistheid van het beleid. Als dat gebeurt, kan ik de medewerkers niet meer motiveren om die veranderingen door te maken. Ik heb dan liever iemand anders op die functie.

Vragen van het lid Arib aan de minister van Defensie over het bericht dat het ministerie van Defensie geen goederenvliegtuig ter beschikking stelt voor hulp na de aardbeving in Marokko door het Komitee Marokkanen voor Mensenrechten in Nederland en door NOVIB.

  

Mevrouw **Arib** (PvdA): Voorzitter. In verband met de aardbeving in Marokko zijn vanuit de Marokkaanse gemeenschap verschillende initiatieven genomen om hulp te bieden. Een daarvan is het initiatief van het Komitee Marokkanen voor Mensenrechten en NOVIB. Deze organisaties hebben honderden tenten, dekens en andere hulpgoederen ingezameld. Om deze te kunnen vervoeren, hebben zij een aanvraag voor een goederen-transportvliegtuig ingediend bij de ministeries van Buitenlandse Zaken en Defensie. Deze aanvraag werd aanvankelijk welwillend ontvangen, maar later kwam van de zijde van het ministerie van Buitenlandse Zaken het bericht dat die aanvraag wordt afgewezen.

Is de minister op de hoogte van deze aanvraag en kan hij de redenen aangeven waarom deze is afgewezen? Is de minister alsnog bereid een goederen-transportvliegtuig beschik-

Arib

baar te stellen om de ingezamelde goederen naar het rampgebied in Marokko te brengen?

□

Minister **Kamp**: Voorzitter. Opnieuw blijkt hoe kort de lijnen zijn tussen mensen en organisaties in de samenleving en het Nederlandse parlement en hoe snel het parlement reageert. Ik heb dit verzoek namelijk pas afgelopen vrijdag ontvangen. Toen is gevraagd, vliegtuigen beschikbaar te stellen voor het transport van hulpgoederen naar Marokko.

Om drie redenen heeft mijn collega voor Ontwikkelingssamenwerking besloten dit verzoek niet te honoreren. Zij is echter hier niet uitgenodigd.

De eerste reden is dat wij reeds op 24 februari besloten hebben het urban search and rescue team naar Marokko te laten gaan. Wij hebben 40 leden van dat team plus 15 ton hulpgoederen met twee Hercules-transportvliegtuigen naar Marokko gebracht gaan om daar ondersteuning te gaan bieden. Het ging daarbij om hulp ter waarde van 0,5 mln euro. Wij vonden dat in het geheel van de internationale noodhulp een respectabele bijdrage van Nederland.

De tweede reden om het verzoek van 4 maart niet te honoreren was dat naar onze indruk de behoefte aan humanitaire noodhulp inmiddels afgenomen is en dat de nog benodigde hulp verleend kan worden door de Marokkaanse autoriteiten zelf.

De derde reden is gelegen in het feit dat naar onze overtuiging financiële hulp aan Marokko effectiever is. Men zou geld beschikbaar kunnen stellen waarvan de Marokkaanse autoriteiten zelf hulpgoederen kunnen kopen.

Deze drie overwegingen hebben ons doen besluiten het verzoek van afgelopen vrijdag niet te honoreren. Ik ben ook niet bereid dit verzoek in heroverweging te nemen. Wij hebben besloten het niet te doen en daarbij zou ik het willen laten.

Mevrouw **Arib** (PvdA): Voorzitter. Ik neem aan dat de minister namens het kabinet spreekt. Ik betreur zijn houding ten zeerste, te meer omdat ik zijn redenen niet deel. De minister wijst op het team dat naar Marokko is gegaan om hulp te bieden. Aan de organisaties is meegedeeld dat dit

hulpteam niet goed is behandeld in Marokko en dat dit een reden om het verzoek niet te honoreren. Natuurlijk moeten reddingswerkers goed worden behandeld door de autoriteiten, maar een slechte behandeling mag nooit een reden zijn om anderen te beletten hulp te bieden. Daarmee worden immers vooral de mensen getroffen die deze hulp hard nodig hebben. Ik vind het jammer dat de minister dit argument hier herhaalt.

Het tweede argument van de minister is dat er voldoende hulp is in Marokko. Ik ben daar geweest; ik ben gisteren teruggekomen. Er is wel hulp, maar die is absoluut niet voldoende en komt niet op tijd bij de mensen die deze hulp hard nodig hebben. Het is juist heel goed om extra hulp te bieden. Op dit moment is er acuut behoefte aan tenten en dekens. Ook de tijd speelt een belangrijke rol. Dit is voor mij een reden te meer om toch een vliegtuig beschikbaar te stellen.

Ik ben het met de minister eens dat er vooral behoefte is aan financiële steun. Het is heel goed dat er verschillende initiatieven zijn ondernomen door zowel NOVIB en het Rode Kruis als de Marokkaanse gemeenschap om allerlei girorekeningen te openen. Het gaat er vooral om dat je niet alleen nu, maar ook op de lange termijn middelen beschikbaar stelt voor de wederopbouw. Ik vraag de minister om opnieuw naar de aanvraag te kijken. Het is heel schrijnend wat daar gebeurt. Juist de ngo's, waaronder dit comité, kunnen een belangrijke rol spelen bij de hulpverlening aan de slachtoffers van de ramp.

Minister **Kamp**: Ik heb vermeden om een verwijt in de richting van de Marokkaanse autoriteiten uit te spreken. Ik heb slechts vastgesteld dat wij een hulpteam bestaande uit 40 personen en 15 ton hulpgoederen met twee vliegtuigen naar Marokko hebben gebracht om noodhulp te geven, dat dit een waarde had van 0,5 mln en dat het een substantiële bijdrage was aan de internationale noodhulp. Ik zal de andere twee argumenten niet herhalen, maar deze drie argumenten hebben de regering gebracht tot haar standpunt. De Nederlandse regering is geen transportbedrijf. Wij hebben een beperkte hoeveelheid transportmiddelen die niet zomaar steeds opnieuw vrij kunnen worden ingezet.

Wij menen dat de Nederlandse bijdrage substantieel is geweest, zoals men van ons had mogen verwachten, gelet op de situatie daar. Wij zijn van mening dat de overige hulp die daar moet worden gegeven door de Marokkaanse autoriteiten kan worden aangestuurd en verzorgd, zeker als zij daarvoor financiële middelen, al dan niet uit het buitenland, ter beschikking krijgen. Wij willen het verzoek dan ook niet heroverwegen.

De heer **Herben** (LPF): Voorzitter. Ik heb van de minister goed begrepen dat wij beschikken over twee Hercules transportvliegtuigen. De Marokkaanse luchtmacht beschikt over een veelvoud daarvan, een stuk of acht, negen. Misschien is het dienstig dat het verzoek van mevrouw Arib wordt doorgeleid naar de Marokkaanse autoriteiten, in het bijzonder de Marokkaanse luchtmacht. Wellicht is het ook verstandig voor de Marokkaanse verenigingen in Nederland dat zij op die autoriteiten een beroep doen, want het lijkt mij een kleine moeite om de spullen hier te komen ophalen.

Regeling van werkzaamheden

□

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Van Dijken.

Mevrouw **Van Dijken** (PvdA): Voorzitter. Wij hadden een heel goede reden om heel snel te spreken met staatssecretaris Ross over het vervoerplan Valies, dat zal ingaan op 1 april a.s. Wij moeten vaststellen dat de staatssecretaris ziek te bed ligt. Toch dringen wij erop aan om het debat met de grootst mogelijke spoed te laten plaatsvinden, eventueel met de minister als er geen zicht op is dat mevrouw Ross morgen beter kan zijn. 1 april komt heel dichtbij. Wij zien graag dat ook de minister van Verkeer en Waterstaat bij dat debat aanwezig is.

De heer **Van der Ham** (D66): Voorzitter. Wij willen graag dat de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat bij dit overleg aanwezig is, omdat het gaat over gehandicaptenvervoer via het openbaar vervoer, namelijk de NS, waar heel veel problemen zijn.